

Mei Huang i Jaume Suau Martínez, *La Xina avui. Minories, cultura i societat*, Lleonard Muntaner Editor, Palma de Mallorca, 2022, 142 pp.

La presència de la Xina en la nostra societat és pràcticament ubiqua. Als nostres carrers, places, ciutats i pobles, el comerç regentat per una família xinesa ja forma part del paisatge i de les relacions del dia a dia. Hi podem afegir cada cop més l'origen dels telèfons mòbils, televisors, ordinadors que usem diàriament. Seguir les notícies internacionals en qualsevol suport ens porta, més aviat que tard, a la Xina ja sigui per la seva acció política o per la seva potència econòmica. Fins i tot, un dels dos grans clubs de futbol de la ciutat de Barcelona ja és propietat d'un xinès. Tot i això, el desconeixement sobre aquest país continua sent molt gran i, en el seu lloc, trobem prejudicis, clixés i idees preconcebudes sense cap mena de base. Tampoc és estrany. És una realitat molt llunyana en tots els sentits i l'estudi de la seva història i evolució no forma part de cap etapa de l'educació obligatòria d'aquest país. Ho comprovo any rere any en l'assignatura 'Història d'Àsia: Imperis i Nacions' que imparteixo en el grau d'història de la Facultat de Geografia i Història de la Universitat de Barcelona.

És per totes aquestes raons que el llibre de Mei Huang i Jaume Suau és interessant i necessari. El professor de ciències polítiques a la Facultat de Comunicació i Relacions internacionals Blanquerna i l'experta en art i cultura xinesa contemporània es marquen l'objectiu d'apropar la Xina actual a un públic no especialitzat en el tema i fer-ho en un llibre breu de menys de 150 pàgines. Com escriuen a la introducció: 'el nostre objectiu és apropar el lector a una altra mirada que permeti entendre la Xina actual i els debats existents al país des d'una perspectiva més pròxima a la societat xinesa'. I és precisament ací on trobem un dels aspectes que el lector del llibre més agrairà. Estructurat en dues parts, Llibre I i llibre II, és en la primera, centrada en explicar el sistema polític xinès, on Jaume Suau porta a les pàgines del llibre les idees d'especialistes xinesos publicades en revistes científiques d'alt nivell i les fa perfectament entenedores per un públic no especialitzat que difícilment tindria accés a aquelles publicacions. D'aquesta manera el llibre va més enllà del que es podria considerar un text de divulgació esdevenint una porta d'entrada a una selecció de les idees que formarien part de l'estat de la qüestió sobre

el sistema polític xinès. Fet remarcable en un llibre curt. Suau porta al lector fins el tema fent primer una excel·lent síntesis de segles d'història xinesa mostrant que el sistema polític actual és el resultat d'una evolució de molts anys on s'establirien les bases del mateix. Un cop arribats al tema central, l'autor assenyala, molt encertadament, que és un error voler entendre el sistema polític xinès des d'un angle purament ideològic, per molt que el partit únic sigui un partit comunista i la retòrica que aquest empra. El sistema seria 'una aposta pel pragmatisme per sobre de la ideologia' (p.35). Frase que ens porta a d'altres molt famoses de Deng Xiaoping, successor de Mao i pare de la Xina actual, com 'no és important el color del gat, sinó que cací rates' o 'no volem ser capitalistes però tampoc pobres sota el socialisme'. I aquest tipus de plantejament porta a que lo essencial siguin els resultats de l'acció política i econòmica més que la fidelitat a un conjunt de valors o principis. Com assenyala Suau, les fonts de legitimitat del partit a dia d'avui són tres: l'èxit econòmic, l'eficàcia governamental i el nacionalisme xinès (p. 38) el que ens porta al desafiament que aquest sistema suposaria per les democràcies lliberals occidentals: 'un jove xinès té més possibilitats de millorar la seva situació econòmica que no pas un d'americà' (p. 28). Quan a occident els joves estan sentint i tastant contínuament que són una generació que viurà pitjor que els seus pares en el sentit material, a Xina la percepció seria just la contrària. Això donaria al Partit Comunista una legitimitat que faria tolerables un control de la població cada dia més feixuc i la utilització continua de mètodes coercitius vers qualsevol tipus de dissidència. A la vegada, podria suposar un risc a Occident si la seva població es fa el plantejament que Jaume Suau apunta en la pàgina 36: 'es el model xinès més eficient per assegurar el creixement econòmic, la gestió pública i el benestar de la població, en comparació amb els diferents models de democràcies liberals?'. O, tenint en compte, exemples recents de líders electes en el nostre entorn com Donald Trump o Boris Johnson, fins on es pot defensar que el sistema de sufragi universal que considerem propi afavoreix l'elecció de líders capaços enfront el sistema meritocràtic intern del partit comunista xinès? Xina, en definitiva, hauria creat un model propi 'en què neoliberalisme i dirigisme i control estatal cohabiten seguint unes directrius prèviament establertes pels líders del partit' (p. 41) Un model que li permet no únicament tractar de tu a tu al món occidental sinó reclamar el seu lloc en l'ordre internacional sense haver d'adoptar models aliens. Recau en les societats occidentals, doncs, demostrar la superioritat del seu sistema en la gestió dels afers interns i externs dels seus països més enllà de la possibilitat de fer fora al líder electe cada quatre anys.

El llibre II o segona part del llibre, a càrrec de Mei Huang no és tant reeixida com la primera. El plantejament és extremadament ambiciós per un llibre d'aquestes característiques: donar a conèixer els territoris i poblacions situats al marge de la centralitat xinesa (Xinjiang, Mongòlia interior, Tibet i Hong Kong) 'a través de projectes artístics creats per artistes i comissaris xinesos de diferents regions, que intenten visualitzar o documentar aquesta realitat' (p. 80). Apropar aquestes regions tremendament desconegudes per a un lector o lectora no especialitzat mitjançant uns artistes desconeguts per aquest públic i una producció encara més incomprendible sense una formació prèvia, demanava un altre tipus de llibre i d'edició. Hagués estat necessària una major contextualització, històrica, geogràfica, social i política, en la línia emprada per Suau en la seva part i un major ús de les il·lustracions amb una millor qualitat. L'esforç de l'autora és ingent, arribant a descriure textualment imatges que no apareixen en el text, però el fet és que al finalitzar la lectura de la seva part, els territoris esmentats continuen sent tant desconeguts

com a l'inici per un públic no familiaritzat amb ells. Amb tot estem davant d'un llibre que és una excel·lent introducció a la Xina d'avui.

Víctor Gavín
Universitat de Barcelona (Espanya)